

Секція № 4 ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ

УДК: 338.439.68

e-mail: Sirius101@ukr.net

Бакалова Наталія Леонідівна,
аспірант, КНЕУ імені Вадима
Гетьмана, Україна

Bakalova Nataliia,
PhD student of KNEU named
after Vadym Hetman, Ukraine

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МОЛОКОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ В УКРАЇНІ

CONTEMPORARY STATE AND FUTURE TRENDS OF DEVELOPMENT OF THE DIARY PRODUCT SUBCOMPLEX IN UKRAINE

Анотація. Представлено сучасне вирішення проблеми якості продукції молокопродуктового підкомплексу України. Запропоновано рекомендації стосовно дотримання досягнутого рівня якості молочної продукції.

Ключові слова: молокопродуктовий підкомплекс, якість продукції, єдина система державного ринкового нагляду

Summary. The contemporary resolution of product quality problem is presented. The recommendations have been proposed concerning to maintenance of achieved quality level of the dairy products.

Keywords: diary product subcomplex, product quality, unique system of state market control

На сьогоднішній день галузь харчової промисловості є однією з потужних промислових галузей України та має соціальну важливість. Її стан суттєво впливає на рівень продовольчої безпеки країни.

Вирішенню актуальних проблем галузі харчової промисловості присвячені праці сучасних українських учених, таких як М. О. Барановський [1], Д. Ф. Крисанов [3], І. М. Дашко [2], Т. В. Сторчоус [2] і В. С. Негоденко [4].

Попит на життєво необхідні продукти харчування ніколи не зникає, тому навіть в періоди занепаду економіки країни, в 90-ті роки минулого сторіччя, галузь харчової промисловості продовжувала функціонувати.

Молокопродуктовий підкомплекс є частиною галузі харчової промисловості, яка, за оцінками вітчизняних учених, містить у собі до 40 підкомплексів. У 2012 році частка продукції молокопродуктового підкомплексу становила 7 % у загальній структурі продукції галузі [2].

Однією із важливих проблем молокопродуктового підкомплексу є невисокий рівень якості молочної продукції внаслідок отримання сировини з різних джерел постачання, у тому числі, від великої кількості дрібних домогосподарств, використання застарілих виробничих технологій, відсутності сучасної «системи єдиного державного ринкового нагляду щодо безпеки та якості агропромислової продукції» [3], незручному територіальному розташуванні молокопереробних підприємств відносно ринків сировини та ринків збуту, невисокий кваліфікаційний рівень виробничого персоналу.

За 2010—2013 роки відбувався повільний поступовий приріст виробництва молочної сировини за рахунок створення великими молокопереробними підприємствами пунктів централізованих збору молочної сировини від дрібних домогосподарств, упровадження підприємствами-виробниками власних сертифікованих систем якості тощо.

Таблиця 1

**ВИРОБНИЦТВО МОЛОЧНОЇ СИРОВИНИ
В УКРАЇНІ ЗА ПЕРІОД 2010 р.—ЧЕРВЕНЬ 2014 р.
(розроблено автором)**

Найменування показника	2010	Приріст виробництва за 2009 рік, %	2011	Приріст виробництва за 2010 рік, %	2012	Приріст виробництва за 2011 рік, %	2013	Приріст виробництва за 2012 рік, %	Січень—червень, 2014	Приріст виробництва за 2013 рік, %
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Обсяг виробленої молочної сировини, тис. т	801	104	891	111	910	102	961	106	524	-

У 2014 році, внаслідок різкого погіршення політичної ситуації в Україні, на нашу думку, можливе різке скорочення динаміки розвитку молокопродуктового підкомплексу та погіршення якості молочної продукції за рахунок підвищення цін на пальне та продовольчі групи товарів, зниження купівельної спроможності населення, зростання рівня інфляції та безробіття, зниження рівня конкурентоспроможності підприємств, скорочення чисельності кваліфікованих працівників галузі під час часткової мобілізації.

Наслідком складного суспільно-політичного становища в країні є зuboжіння місцевого населення, скорочення вживання корисних видів продуктів харчування, необхідних для щоденного повноцінного раціону людини, одними з яких є молочна продукція.

Вважаємо за необхідне обрати в якості короткострокових стратегічних цілей молокопереробних підприємств утримання вже досягнутого рівня якості молочної продукції з переважною орієнтацією на експорт, військові замовлення держави та забезпечення нації повноцінними молочними продуктами харчування за доступними цінами.

Для підтримки молокопродуктового підкомплексу в ці складні часи необхідна підтримка держави у вигляді режиму пільгового оподаткування, надання дотацій виробникам молочної продукції, інвестування в розвиток молокопереробного підкомплексу та підкомплексу скотарства, який є постачальником джерела молочної сировини, переосмислення принципу територіального розташування молокопереробних підприємств залежно від місця отримання сировини та розташування ринків збуту продукції, доведення до кінця процесу гармонізації національних стандартів якості у відповідність із міжнародними та європейськими стандартами, створення єдиної системи державного ринкового нагляду щодо безпеки та якості продукції харчової промисловості [3] тощо.

Література

1. *Барановський М. О.* Регіональні особливості розвитку харчової промисловості України // *Економіка харчової промисловості*. — 2013. — № 4 (20). — С. 26—31.
2. *Дашко І. М., Сторчоус Т. В.* Сучасний стан та особливості розвитку підприємств харчової промисловості // *Економіка харчової промисловості*. — 2013. — № 1 (17). — С. 13—17.
3. *Крисанов Д. Ф.* Система гарантування безпечності та якості харчової продукції в Україні: ретроспектива реформування та рівень сформованості у європейському вимірі // *Економіка харчової промисловості*. — 2013. — № 4(20). — С. 5—12.
4. *Негоденко В. С.* Формування економічного потенціалу підприємств харчової промисловості // *Економіка харчової промисловості*. — 2014. — № 2(22). — С. 28—32.